

Pracovní úraz mladistvého zaměstnance při čištění pivního tanku

SHRNUTÍ

Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci mladistvých zaměstnanců je v praxi často opomíjenou problematikou. Mnozí zaměstnavatelé si ani neuvědomují, že zaměstnanci, kteří doposud nedovršili 18 let, jsou zákonem zvláště chráněni a na jejich zaměstnávání jsou kladena přísnější opatření.

Mladistvý zaměstnanec byl v tomto případě zaměstnán na dohodu o provedení práce, na tzv. „brigádu“. V okamžiku, kdy u něj došlo k pracovnímu úrazu v souvislosti se zanedbáním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nastala velmi nepříjemná situace pro rodiče zraněného i samotného zaměstnavatele.

Cílem tohoto textu je:

- upozornit na přísnější ochranu mladistvých zaměstnanců při práci,
- podat vysvětlení, jak a proč k úrazu došlo,
- nabídnout rady, jaké podniknout kroky, aby se něco podobného nestalo u vás.

Pracovní úraz mladistvého zaměstnance se stal v pivovaru, ve kterém jsou uloženy pivní tanky, a kde se provádí ručně jejich mytí 2% roztokem hydroxidu sodného (NaOH). Pivní tank je ležatý zásobník o objemu cca 1 550 litrů, do kterého se ukládá pivo. Mytí a čištění se provádí před napuštěním tanku pivem ze spilky.

Obvyklý pracovní postup byl takový, že připravený roztok si od chemika převezme obsluha, která bude samotné ruční mytí provádět, a oblékne si na sebe předepsané osobní ochranné pracovní prostředky (pracovní oděv

ilustrační obrázek vygenerovaný AI

– kalhoty a triko, pevnou koženou pracovní obuv nebo holínky, gumovou zástěru, gumové rukavice s ochranou proti žíravinám, ochranné brýle nebo obličejový štít), vleze čelním otvorem o velikosti 45 x 37 cm dovnitř tanku a pomocí kartáče nanáší tento ředěný roztok na stěny tanku. Tank je dlouhý 5 396 cm a vysoký 1 985 cm a obsluha při práci stojí.

V den, kdy k pracovnímu úrazu došlo, vlezl mladistvý zaměstnanec čelním otvorem do pivního tanku a začal provádět jeho čištění. Na sobě měl ochranné brýle, dlouhé kalhoty, mikinu a své vlastní holínky. Při čištění uklouzl na mokřém povrchu uvnitř tanku a klekl si do vody s roztokem hydroxidu sodného. Vylezl ven, sundal si rukavice a prováděl oplach vodou. Potom se vrátil znovu do tanku a práci dokončil. Následně zavola svým rodičům, aby ho z pivovaru odvezli, že je celý mokřý a poleptaný roztokem hydroxidu sodného.

ZJIŠTĚNÍ PŘI KONTROLE

Při kontrole prováděné místně příslušným oblastním inspektorátem práce byly zjištěny zásadní skutečnosti, kterými jsou:

1. Mladistvý zaměstnanec byl pověřen prací spojenou s expozicí nebezpečné chemické látky a prací v uzavřené nádobě. ➡ **Zaměstnavatel tak pověřil mladistvého zaměstnance nepřiměřenými pracemi v rozporu s ust. § 244 až 246 zákoníku práce, které ohrozily jeho život a zdraví.**
2. Zaměstnavatel řádně nepřidělil a následně nekontroloval použití osobních ochranných pracovních prostředků mladistvým zaměstnancem. ➡ **Pokud by zaměstnanec měl vhodné osobní ochranné pracovní prostředky, mohly by být následky pracovního úrazu mírnější.**

JAK ZABRÁNIT PODOBNÉ UDÁLOSTI ČI JEJÍMU OPAKOVÁNÍ?

- Vytvářet příznivé podmínky pro všestranný rozvoj tělesných a duševních schopností mladistvých zaměstnanců též zvláštní úpravou jejich pracovních podmínek.
➡ [zákon č. 262/2006 Sb.](#), zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Nezaměstnávat mladistvé pracemi, které se zřetelem k anatomickým, fyziologickým a psychickým zvláštnostem v tomto věku jsou pro ně nepřiměřené, nebezpečné nebo škodlivé jejich zdraví. Při ukládání pracovních úkolů se musí zaměstnavatel vždy řídit pracovnělékařským posudkem.

Hydroxid sodný je nebezpečná chemická látka klasifikovaná v bezpečnostním listu standardní větou o nebezpečnosti H314 jako látka, která způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí. V ust. § 5 odst. 1 písm. f) bod 6. **vyhlášky č. 180/2015 Sb. o zakázaných pracích a pracovištích** je mladistvým tato práce zakázána. Tato vyhláška rovněž uvádí v ust. § 5 odst. 2 písm. d) **zákaz pověřit mladistvé zaměstnance prací v uzavřené nádobě nebo nádrži** (pivní tank je ležatý zásobník/tlaková nádoba o objemu 1550 litrů).

➔ [vyhláška č. 180/2015 Sb.](#), o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích)

- Řádně a prokazatelně přidělit a následně důsledně kontrolovat používání přidělených osobních ochranných pracovních prostředků, protože vzhledem k nízkým praktickým i teoretickým zkušenostem a znalostem mladistvých zaměstnanců hrozí zvýšená míra rizik.

➔ [zákon č. 262/2006 Sb.](#), zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

PONAUČENÍ

Bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci mladistvých zaměstnanců nelze brát na lehkou váhu. Mladiství zaměstnanci jsou zvláště ohroženou skupinou osob, která se teprve sžívá se všemi pracovněprávními povinnostmi, a proto jim musí být ze strany zaměstnavatele věnována zvýšená pozornost.

Vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích samozřejmě pamatuje i na výjimky při přípravě mladistvých na svá budoucí povolání, pokud jsou vykonávány pod soustavným odborným dozorem a organizací práce nebo jinými opatřeními je zajištěna dostatečná ochrana jejich zdraví.

PAMATUJ!

Mladiství zaměstnanci patří mezi tzv. zranitelné zaměstnance, na které pamatuje i čl. 29 odst. 2 Listiny základních práv a svobod – mladiství mají právo na zvláštní ochranu v pracovních vztazích a na pomoc při přípravě k povolání. Proto je při jejich zaměstnávání důležité se důsledně věnovat všem právním požadavkům stanoveným mimo jiné v zákoníku práce a ve vyhlášce o zakázaných pracích a pracovištích.

Mezi zakázané práce mladistvým patří například i následující práce:

- Rizikové
- Vykonávané ve vnuceném pracovním tempu
- S dalšími nebezpečnými chemickými látkami a směsmi
- Při výrobě a zpracování výbušnin
- Ve výškách nad 1,5 m a nad volnou hloubkou přesahující 1,5 m
- Na zařízení vysokého elektrického napětí
- Při porážení zvířat na jatkách a další práce dle vyhlášky č. 180/2015 Sb.

